ТЫЗЭКЪОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос адыга

1923-рэ илъэсым гъэтхапэм къыщегъэжьагъэу къыдэкIы

№ 19 (20782)

2015-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ МЭЗАЕМ и 6

къыхэтиутыгъэхэр ыкIи нэмыкI къэбархэр тисайт ижъугъотэщтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Федеральнэ гъогухэмкIэ шIагъэмрэ гухэлъхэмрэ

Адыгеим и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат Федеральнэ гъогу агентствэм автомобиль гъогухэмкIэ и ГъэIорышIапIэу «Черноморье» зыфиIорэм ипащэу Владимир Кужель мэзаем и 4-м зэIукIэгъу дыриIагъ.

ЗэIукIэгъум хэлэжьагъэх министерствэхэу, къулыкъухэу республикэм игъогу хъызмэт хэхъоныгъэ егъэшIыгъэным фэгъэзагъэхэм япащэхэр, Тэхъутэмыкъое районым ипащэ, Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ гъогухэм ящынэгъончъагъэкIэ и Къэралыгъо автоинспекцие, автомобиль гъогухэмкIэ ГъэIорышIапIэу «Черноморье» зыфиIорэм иструктурнэ подразделениехэм ялIыкIохэр.

Федеральнэ гъогу агентствэм ипащэу Роман Старовойтрэ Адыгеим и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратрэ блэкIыгъэ илъэсым ыкIэхэм адэжь зэдырыIэгъэ зэIукIэгъум унашъоу щаштагъэхэр зэрагъэцакIэрэм мыщ щыхэплъагъэх.

Iофэу ашIагъэмкIэ зэфэхьысыжьхэм зядэIухэ нэуж, Адыгеим и Премьер-министрэ автомобиль гъогухэмкIэ ГъэIорышIапIэу «Черноморье» зыфиIорэм ипащэ ынаIэ тыраригъэдзагъ Адыгеим пхырыкIырэ федеральнэ гъогухэм язытет нахьышIу зэрэхъугъэм.

— Адыгеим пхырыкIырэ федеральнэ автомобиль гъогухэр дэгъоу Iыгъыгъэнхэм тэ тынаIэ тетэгъэты. Ащ епхыгъэщт гъогухэм ящынэгъончъагъи, республикэм итеплъэ зыфэдэщтыри, — хигъэунэфыкIыгъ КъумпIыл Мурат.

ЗэIукIэгъум илъэхъан джащ фэдэу илъэсэу къихьагъэм федеральнэ гъогухэмкIэ Iофэу ашIэщтхэр агъэнэфагъэх. Рахъухьагъэхэм ащыщ гъогу заулэмэ, псыхъохэу Зеральрэ Кужорэрэ ателъ лъэмыджхэм гъэцэкIэжьынышхохэр яшIылIэгъэнхэр, поселкэхэу Каменномостскэмрэ Яблоновскэмрэ къапэблэгъэ гъогухэм нэфырыгъуазэхэр ащыгъэуцугъэнхэр.

Автомобиль гъогоу «Краснодар — Верхнебаканский» зыфиIорэм телъ лъэмыджым игъэцэкIэжьынкIэ, Кавказ къэралыгъо биосфернэ заповедникым екIолIэрэ гъогум остыгъэхэр щыгъэпсыгъэнхэмкIэ заявкэхэр атыгъахэх. Станицэу КужорскэмкIэ укъикIызэ Мыекъуапэ укъызэрэдэхьэрэ гъогум игъэкIэжьынкIэ проект зэхагъэуцонэу, къоджэ псэупIэхэм къапэблэгъэ автомобиль гъогухэм остыгъэхэр ащапалъэнхэу рахъухьэ.

ЗэIукIэгъум хэлэжьагъэхэр федеральнэхэм къахэкIырэ гъогухэу сатыушIыпIэхэм якIуалIэхэу хэбзэнчъэу агъэпсыгъэхэр IухыжьыгъэнхэмкIэ, джащ фэдэу рекламэ пкъэухэр хабзэм димыштэу гъогунапцэхэм зэращагъэуцухэрэм яIофыгъохэмкIэ автомобиль гъогухэмкIэ ГъэIорышIапIэу «Черноморье» зыфиIорэр Адыгеим ихэбзэ къулыкъухэм, районхэм япрокурорхэм, гъогухэм ящынэгъончъагъэкIэ къэралыгъо автоинспекциехэм зызэрафигъэзагъэм тегущыIагъэх. Федеральнэ гъогухэм къапэIулъ чIыгу Iахьхэр юридическэ, физическэ лицэхэм зэраратырэ шIыкIэм хэбзэ икъу хэлъхьэгъэн зэрэфаеми мы зэIукIэгъум щытегущыIагъэх.

ГухэлъышIухэр щыIэх

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным иунашъокIэ 2015-рэ илъэсыр литературэм и Илъэсэу агъэнэфагъ. Мы Iофтхьабзэр АР-м зэрэщырагъэкIокIыщтым фэгъэзэгъэ зэхэщакIо купым тыгъуасэ зэхэсыгъо иIагъ.

Ащ тхьамэтагъор щызэрихьагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам. ЗэхэщакIо комитетым хэхьагъэх АР-м культурэмкIэ, гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ ыкIи финансхэмкIэ яминистрэхэр, АР-м лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет, итхьаматэ, Адыгеим итхакIохэм я Союз, Адыгэ республикэ тхылъ тедзапIэр, республикэ гъэзетхэу «Адыгэ макъэмрэ» «Советскэ Адыгеимрэ» япащэхэр.

Iофтхьабзэм пэублэ гущыIэ къыщишIызэ Н. Широковам къызэриIуагъэмкIэ, АР-м и ЛIышъхьэ пшъэрылъэу къыгъэуцугъэм диштэу республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет литературэм и Илъэс Адыгеим шIуагъэ къытэу щырагъэкIокIыным фэшI гукъэкI гъэнэфагъэхэр къыхьыгъэх. Ащ фэгъэзэгъэщт зэхэщэкIо комитетыр агъэпсыгъ ыкIи зэрэзэдэлэжьэщтхэ шIыкIэр зэхагъэуцуагъ. Литературэм и Илъэс къыдыхэлъытагъэу Iофтхьэбзэ зэфэшъхьафи 130-рэ республикэм щызэхащэнэу агъэнафэ. Ащ хэхьэх литературэм фэгъэхьыгъэу къыдагъэкIыгъэ тхыгъэхэр, ныбжьыкIэхэм алъэныкъокIэ пIуныгъэ-егъэджэн Iофтхьабзэхэр, республикэм щыпсэухэрэм ятхыгъэхэр.

— Мы IофтхьабзэмкIэ анахь пшъэрылъ шъхьаIэу зыфэдгъэуцужьырэр литературэм имэхьанэ зыкъегъэIэтыгъэныр, ащ уасэу иIэр кIэлэеджакIохэм икъоу агурыгъэIогъэныр, зэхягъэшIэгъэныр ары. Ащ къыхэкIэу мыщ игъэцэкIэн тишъыпкъэу зэкIэми тыкъекIолIэн фае. АщкIэ тиреспубликэ амалышIухэр иIэх ыкIи ар зэхэтщэнымкIэ лъэкI дэгъухэр тIэкIэлъых, — къыIуагъ Н. Широковам.

(ИкIэух я 2-рэ н. ит).

НЕПЭ КЪЫХЭТЫУТЫХЭРЭМ АЩЫЩХЭР:

Я 2-рэ нэкIубгъор
Къэбар зэфэшъхьафхэр.

Я 3 — 7-рэ нэкIубгъохэр
Тхьамафэу къихьащтым ителепрограмм.

Я 8-рэ нэкIубгъор
КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкIэ Къэралыгъо музееу Мыекъуапэ дэтым къэгъэлъэгъонкIэ къыщызэIуахыгъ.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм ищытхъуцIэ афэгъэшъошэгъэным ехьылIагъ

Хабзэм игъэпытэнкIэ ыкIи хэбзэгъэуцугъэхэр къыдэлъытэгъэнхэмкIэ гъэхъагъэхэр зэряIэхэм фэшI щытхъуцIэу **«Адыгэ Республикэм изаслуженнэ юрист»** зыфиIорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

ХьэпэкIэ Разыет Аслъанчэрые ыпхъум — Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ Хьыкум ихьыкумышI;

Чибизов Владимир Виктор ыкъом — Мыекъопэ гарнизон дзэ хьыкумым итхьаматэ.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТХЬАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 3, 2015-рэ илъэс
N 10

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

2014-рэ илъэсым ия IV-рэ мэзищ урыпсэунымкIэ ахъщэ анахь макIэу ищыкIэгъагъэр гъэнэфэгъэным ехьылIагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1999-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 5-м аштагъэу N 119-р зытетэу «УрыпсэунымкIэ ахъщэ анахь макIэр Адыгэ Республикэм щыгъэнэфэгъэным ехьылIагъ» зыфиIорэм диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешIы:**

1. 2014-рэ илъэсым ия IV-рэ мэзищ урыпсэунымкIэ ахъщэ анахь макIэр мыщ фэдизыгъэу гъэнэфэгъэнэу:

1) зы нэбгырэм телъытагъэу — сомэ 7164-рэ;

2) Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэр социальнэ-демографие куп шъхьаIэхэмкIэ зэтеутыгъэу:

а) Iоф зышIэн зылъэкIыхэрэм апае — сомэ 7674-рэ;

б) пенсионерхэм апае — сомэ 5921-рэ;

в) кIэлэцIыкIухэм апае — сомэ 7104-рэ.

2. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешIэкIэ мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПIЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 4, 2015-рэ илъэс
N 14

ГухэлъышIухэр щыIэх

(ИкIэух).

Нэужым АР-м лъэпкъ Iофхэмкlэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлахъо Аскэр литературэм и Илъэс къыдыхэлъытэгъэ планэу зэхагъэуцуагъэм кIэкIэу къытегущыIагъ ыкIи гухэлъэу щыIэхэм зэхэщэкIо комитетым хэтхэр ащигъэгъозагъэх. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, мы проектым игъэцэкIэн непэ обществэм лъэшэу ишIуагъэ екIын ылъэкIыщт, литературэм ибаиныгъэрэ идэхагъэрэ къыткIэхъухьэрэ лIэужхэм нахь игъэкIотыгъэу анаIэ тырарагъэдзэнымкIэ амалышIу хъущт, ащ дакIоу тхылъым имэхьани зыкъиIэтыщт.

Iофтхьабзэр едзыгъуи 9-у гощыгъэ. Ащ къыдыхэлъытагъэх шIэныгъэ-практическэ ыкIи литературнэ-музыкальнэ Iофтхьабзэхэр, спектаклэхэр, концертхэр, литературнэ пчыхьэзэхахьэхэр, фестивальхэр, тхылъ къэгъэлъэгъонхэр, Iэнэ хъураехэр, нэмыкIхэри. Джащ фэдэу тхылъым, еджэным, урыс ыкIи адыгэ литературэм общественностым ынаIэ атыридзэным фэIорышIэщт Iофтхьэбзи 130-м ехъу планым къыдыхэлъытагъэх. КIэлэцIыкIухэм еджэныр ашIогъэшIэгъоныным джыри уахътэм мэхьанэшхо иI, сыда пIомэ 2014-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу къэралыгъо зэфэхьысыжь аттестацием атыным пае шIокI имыIэу сочинениер ахэм атхын фае.

Ащ нэмыкIэу дунэе, шъолъыр ыкIи муниципальнэ мэхьанэ зиIэ Iофтхьабзэхэри зэхащэщтых: гущыIэм пае, Хэгъэгу зэошхор заухыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэу народнэ творчествэм ишъолъыр фестивалэу «ТекIоныгъэм и Салют» зыфиIорэр, анахь тхылъеджэ дэгъухэм язэнэкъокъухэр, нэмыкIхэри. Адыгеим итхакIохэм я Союз илъэсым къыкIоцI тхылъеджэхэм апае гъэсэныгъэмкIэ муниципальнэ гъэIорышIаплэхэм зэIукIэхэр ащырагъэкIокIыщтых.

Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредактор шъхьаIэу Дэрбэ Тимур зипэщэ гъэзетым Iофтхьабзэу зэхищэщтхэм къатегущыIагъ. Ахэм ащыщых «Шэфлъагъу» зыцIэ зэнэкъокъур. Ар гъэтхапэм и 1-м къыщегъэжьагъэу шэкIогъум и 1-м нэс рекIокIыщт. Народнэ тхакIоу Еутых Аскэр къызыхъугъэр илъэси 100 зэрэхъурэм ипэгъокIэу шIэжь пчыхьэзэхахьэ зэхащэщт. Ащ нэмыкIэу ныбжьыкIэу тхэхэрэм апае народнэ тхакIоу Цуекъо Юныс мастер-классхэр зэхищэщтых. Джащ фэдэу тхакIохэм я Союз хэтхэм зэIукIэгъухэр адашIынхэ гухэлъ щыI.

Джащ фэдэу зэхэщэкIо комитетым хэтхэу Хъуажъ Аминэт, Къулэ Мухьамэд, Къуикъо Шыхьамбый, Евгений Саловым, ШъэуапцIэкъо Аминэт планэу зэхагъэуцуагъэм фэгъэхьыгъэу яшIошIхэр къыраIотыкIыгъэх, хэгъэхъонхэри фашIыгъэх. Литературэм и Илъэс зыщызэфахьысыжьыщтым ехъулIэу автор зэфэшъхьафхэм ятхыгъэхэр къызыдэхьащт зэхэубытэгъэ тхылъым икъыдэгъэкIыни тегущыIагъэх.

Наталья Широковам къызэриIуагъэмкIэ, тхьамэфэ пIалъэкIэ планыр аштэщт, нэужым ащ игъэцэкIэн фежьэщтых.

КIАРЭ Фатим.

Сурэтхэр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

Урысые Федерацием и Президент къафэгушIощт

Пенсиехэмкlэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм къеуалIэхэу нэбгырэ 29-мэ аныбжь илъэс 90-рэ зэрэхъугъэм ехьылIагъэу Урысые Федерацием и Президент июбилейкIэ мэзаем къафэгушIощт. ЗэкIэ ахэр Хэгъэгу зэошхом иветераных.

Ащ имызакъоу, республикэмкIэ нэмыкIхэу зыныбжь ащ ехъугъэхэри мэзаем хагъэунэфыкIыщтых. ГущыIэм пае, зы нэбгырэм ыныбжь мы мазэм илъэси 100 мэхъу, нэбгырищмэ — 101-рэ, Мыекъуапэ щыпсэурэ бзылъфыгъэм ыныбжь илъэси 104-рэ зэрэхъугъэхэр хагъэунэфыкIыщтых.

Пенсиехэмкlэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм зэкIэ юбилярхэм къызыхъугъэхэ мафэмкIэ афэгушIо, псауныгъэ пытэ яIэнэу, чаныгъэ ахэлъэу бэрэ джыри къытхэтынхэу, тхъэжьыхэу щыIэнхэу афэтэIо.

Пенсиехэмкlэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипресс-къулыкъу.

Зыщэфыхэрэм япчъагъэ хэхъо

Мыекъуапэ щыпсэухэрэм агъэфедэрэ псыр мы аужырэ мафэхэм къызэрэушIоркъыгъэр ыпэкIи тигъэзет къыщыхэтыутыгъагъ. Шапхъэхэм атеуцожьыфэ краным къичъырэ псыр фильтрэм кIэмыгъэкIыгъэу е амыгъажъоу къэлэдэсхэм амыгъэфедэнэу «Роспотребнадзорым» иIофышIэхэр къяджэх.

Ар агъэжъонэу уахътэ ямыIэу е ащ фэдэ шIыкIэми псы шIоркъыр къабзэ ымышIынэу зылъытэу къэлэдэсхэм ахэтыр макIэп. Ащ фэдэу гупшысэхэрэм псы гъэкъэбзагъэу тучаным щащэрэр къащэфыныр къызыпIэу алъытэ.

Мыекъуапэ иурам шъхьаIэхэм ащыщ тет тучаным иIофышIэ тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, мы аужырэ тхьамафэм цIыфхэм псыр зэращэфырэр зэхапшIэу нахьыбэ хъугъэ. Ащ къыхэкIэу тучаным псы къабзэу къащэрэм ипчъагъи хагъэхъуагъ.

— Къалэм псыр щаубытэу е кранхэм шIоркъэу къарычъы зыхъукIэ, цIыфхэр нахь къытэуалIэх, — къытфеIуатэ тигущыIэгъу. — НэмыкI мафэхэми ар титучан щыIокIы, ау джырэ уахътэ фэдэу бэу ащэфыгъэу къыхэкIыгъэп.

Мыекъуапэ игупчэ ит сатыущаплэм иIофышIэу Татьяна Кудрявцевам къызэрэтфиIотагъэмкIэ, ыпэкIэ псы бэшэрэби 3 — 5 мафэм ащэщтыгъэмэ, джы IуагъэкIырэр фэдитфыкIэ нахьыбэ хъугъэ.

— Хэтрэ цIыфи амалэу иIэмкIэ зыфэе псыр титучан чIигъотэн ылъэкIыщт, — къытиIуагъ тигущыIэгъу. — Литритф зэрыт бэшэрэбыр сомэ 40-кIи 117-кIи мыщ щыплъэгъущт. Къыдэзыгъэкlырэм елъытыгъэу ахэм ауасэхэри зэтекIых. Титучан университетхэм апэблагъэу зэрэщытым къыхэкIэу нахьыбэрэм къытэуалIэхэрэр студентхэр ары.

Тучан цIыкIоу урам гъунэм готым Iоф щызышIэрэ бзылъфыгъэм тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, псы къабзэм къыкIэупчIэрэ щэфакIоу къяуалIэщтыгъэр бэп. Ащ фэдэ лъэIу иIэу мафэм нэбгырэ заулэ нахь къычIахьэщтыгъэп. Джы псыр жъугъэу ащэфы хъугъэ. Краным къичъырэ псыр зэрэшIоркъым ар къызэрэхэкIырэр нафэ.

Къыдэзыгъэкlыхэрэр зэфэшъхьафхэу псы зэмылIэужыгъуабэ тучанхэм ащащэ. Литрэ ныкъо нахь зэрымыт бэшэрэб цIыкIум сомэ 28-рэ е литрэрэ ныкъорэ зэрыт бэшэрэбым сомэ 36-м ехъу ауас. Нахь пыутым пстэури къызэрэкIэупчIэрэр, зэращэфырэр бгъэшIэгъонэу щытэп ыкIи литритф зэрыфэрэ бэшэрэбхэм афэдэу къащэрэр имыкъоу бэрэ къыхэкIы.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

ПСАУНЫГЪЭР

Гриппым тегъэгумэкIы, ау...

«Роспотребнадзорым» макъэ къызэригъэIугъэмкIэ, шъолъыр зэфэшъхьафхэм гриппым защиушъомбгъугъ. Субъект 17-мэ ар ащэхъушIэ, 45-мэ еджэпIэхэу ыкIи кIэлэцIыкIу IыгъыпIэхэу ащызэфашIыгъэхэр 300-м нэсы.

Тэ тиреспубликэкIэ джыри гумэкIыгъошхо тиIэп. Гриппыр цIыфхэм анахьэу къызэузырэр мэзаемрэ гъэтхапэмрэ. Нэбгырабэ пэтхъу-Iутхъу мэхъух, мэпсых, плъыр-стырыр къакIелъэхьэ, ау джыри грипп эпидемием тынэсыгъэп.

«Роспотребнадзорым» икъутамэу Адыгеим щыIэм и ГъэIорышIаплэ цIыфхэр эпидемиехэм ащыухъумэгъэнхэмкIэ иотдел ипащэу Iэшъынэ Нэфсэт къызэрэтиIуагъэмкIэ, гриппым иуахътэ къэмысызэ, ар къызэрямыутэкIынэу фаехэм зэкIэми прививкэхэр афашIыгъэх. Тхьамафэ къэс гриппыр къызэузыгъэхэм япчъагъэ зэрэзэхъокIырэм лъэплъэх. Гриппым чIыпIэ пстэуми закъыщеIэты. ЦIыф бэдэдэ ыгъэсымаджэу мэхъу, илIыкIыхэрэри къахэкIых. Непэ Iофыр зытетымкIэ, къалэми, районхэми гриппым къыгъэгумэкIыхэрэм мэкIэ-макIэу ащыхэхъо, ау эпидемием тызэлъиштагъэу тIоным тыпэчыжь.

Федеральнэ къулыкъум илъэсыкIэр къызихьагъэм къыщегъэжьагъэу уплъэкIунхэр ешIых, пчъагъэхэм алъэплъэ. Илъэсым иятIонэрэ тхьамафэ гриппыр ыкIи ащ ехьыщыр пэтхъу-Iутхъу узхэр къызэуутэкIыгъагъэхэр нэбгырэ 223-рэ хъущтыгъ. Ахэм янахьыбэр зыныбжь илъэс 14-м нэсырэ кIэлэцIыкIухэр арыгъэ.

Щылэ мазэм и 12 — 18 мафэхэм гриппыр къызэузыгъэхэм япчъагъэ 600-м блэкIыгъагъ, ащ къикIырэр республикэм щыпсэурэ нэбгырэ мини 10 пэпчъ 14-р ары узым къыгъэгумэкIыгъэр.

ЯплIэнэрэ тхьамафэм грипп хъугъэхэр нэбгырэ 900-м ехъугъ, ахэм япроцент 60-р сабыих. ЦIыфхэм нахьыбэу къяутэкIыхэрэр гриппхэу В-рэ А/Н3N2-рэ зыцIэ купхэм ахахьэхэрэр арых.

Щылэ мазэм ыкIэми эпидемиер къыднэсыгъэу пIонэу щытыгъэп. Гриппыр нэбгырэ 1169-мэ къяутэкIыгъ. Нэбгырэ мини 10 пэпчъ телъытагъэу нэбгырэ 26-р ары къэсымэджагъэр. Эпидемием ишапхъэхэм узыр Адыгеим щадиштэнымкIэ джыри процент 43,9-рэ щыI.

Хэти гриппым зыщиухъумэным пае ыгъэцэкIэн фэе Iофыгъохэу эпидемиологхэм къыхагъэщыхэрэр:

грипп къызэуутэкIыгъэ цIыфым благъэу укIэрымыхьаныр;

цIыф кIуапIэхэм уаIумыхьаныр, общественнэ транспортымкIэ умызекIоныр;

медицинэ Iупэ Iулъхьэхэр зыIупхъонхэр;

сабынкIэ бэрэ пIэхэр птхьакIынхэр;

узщыпсэурэ унэм жьы къабзэ къибгъэхьаныр, хьэдэн цIынэкIэ псэуалъэу итхэр плъэкIынхэр;

жьы къабзэм нахь охътабэ щыбгъэкIоныр;

фабэу зыпфэпэныр;

дэгъоу ушхэныр ыкIи икъоу зыбгъэпсэфыныр.

Гриппыр къышIоутэкIыгъэмэ, IофышIэ шъумыкIу, хьакIэхэр къэшъумыщэх, витаминхэм шъуяшъу. ЗэкIэм апэу врачым шъукъедж.

(Тикорр.).

Къунчыкъохьаблэхэу Мыекъуапэ щыпсэухэрэм гухэкIышхо тщыхъугъ ХьэцIэцIэ Аслъанчэрый Махьмудэ ыкъом идунай зэрихъожьыгъэр. Ащ иIахьылхэм, иблагъэхэм тафэтхьаусыхэ, якъин адэтэIэты. Къэнагъэхэм псауныгъэ дахэ яIэнэу, зидунай зыхъожьыгъэ Аслъанчэрые джэнэтыр зыфагъэшъошэщтхэм ащыщ хъунэу тафэлъаIо.

Къунчыкъохьаблэхэм яобществэу «Гугъэм» игъэцэкIэкIо куп.

ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

КъыбгурыIонэу узыфаем бэрэ еплъ

Урысыем изаслуженнэ сурэтышIэу Юрий Камелиным иIофшIагъэ фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъоныр КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкIэ Къэралыгъо музееу Мыекъуапэ дэтым къыщызэIуахыгъ.

Дэхъужъ Сусанэрэ ГъукIэ Мэзагъорэ сурэтхэм яплъых.

Музеим идиректорэу Кушъу Нэфсэт, Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ, Адыгеим исурэтышIхэм я Союз итхьаматэу Хъуажъ Рэмэзан, Урысыем, IэкIыб хэгъэгухэм ащызэлъашIэрэ сурэтышIэу Къат Теуцожь, Лабинскэ къикIыгъэ Елена Камелинар, нэмыкIхэри зэхахьэм къыщыгущыIагъэх.

Алтай шъолъырым икъалэу Камень-на-Оби Юрий Камелиныр къыщыхъугъ. Художественнэ гъэсэныгъэр Алма-Ата щызэригъэгъотыгъ. Илъэс 20 Караганда щыпсэугъ. СурэтышIэу зэрэщытым дакIоу, кIэлэегъэджэ институтым щыригъэджагъэх. 1992-рэ илъэсым Краснодар краим щыпсэунэу къэкIожьыгъ, дунаир ехъожьыфэ Лабинскэ дэсыгъ.

— Юрий Камелиным иIофшIагъэ къыбгурыIоным фэшI умыгуIэу, гуфаплъэу исурэтхэм уяплъын фае, — къеIуатэ Хъуажъ Рэмэзан. — Шъо зэфэшъхьафхэр зэригъэфедэхэрэм, амалэу къыгъотыхэрэм щыIэныгъэм ухащэ.

Къат Теуцожь къэгъэлъэгъоным уасэу фишIырэр сурэт заулэкIэ къыIуатэрэп. Сурэтым благъэу укIэлъырытэу уеплъымэ, унагъохэм япсэукIэ, унэхэр зы хьаблэм зэрэщагъэуцухэрэр, тыкъэзыуцухьэрэ дунаим идэхагъэ сурэтышIым зэрилъэгъухэрэр итворчествэ къыхэщых.

— Благъэу нэIуасэ сыфэхъунэу игъо симыфэзэ Юрий Камелиным идунай зэрихъожьыгъэр сыгу къео, — къыIуагъ Къат Теуцожь.

Ю. Камелиным исурэтхэр дунаим щыцIэрыIо музейхэм ащыплъэгъунхэ плъэкIыщт. СССР хэгъэгоу тиIагъэм, Польшэм, Чехословакием, нэмыкIхэм къэгъэлъэгъонхэр ащызэхищагъэх. Живописыр ары итворчествэ чIыпIэ ин щызыубытыщтыгъэр. Ащ исурэтхэм ащыщхэр Урысыем и Президентэу Владимир Путиным ыугъоигъэх. СурэтышIхэм я Урысые Академие иапшъэрэ шIухьафтынищ Ю. Камелиным къыфигъэшъошагъ. Ащ фэдэ щытхъуцIэхэр къызыфаусыгъэ сурэтышIыр бэгъашIэ хъугъэп. Илъэс 70-рэ мыгъэ ыныбжь зэрэхъущтыгъэм къэгъэлъэгъонэу Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъэр фэгъэхьыгъ.

Музеим ныбжьыкIабэ щытлъэгъугъ. Полина Образцовам зэрилъытэрэмкIэ, щыIэныгъэр, типсэупIэхэм язытет къизыIотыкIырэ сурэтхэр гъэшIэгъоных.

ГъукIэ Мэзагъорэ Дэхъужь Сусанэрэ музеим къызэрэкIуагъэхэм фэшI кIэгъожьыгъэхэп. КIэлэегъаджэу, медицинэм иIофышIэу ущытми, искусствэм улъыплъэн фаеу ныбжьыкIэхэм алъытэ. Сурэтым гупшысэу хэлъыр къызэрэбгурыIорэм елъытыгъэу уасэ фэошIы.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Уапэ ишъырэм кIэхьажьыгъуай

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Кубань» Краснодар — 23:33 (12:17, 11:16).
Мэзаем и 4-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: М. Гайно — Белгород, А. Приемко — Москва хэку.
«Адыиф»: Лихач, Серадская — 5, Черномурова — 5, Грбавчевич — 3, Туник, Исаченко — 4, Самарская, Неупокоева — 1, Игнатченко — 3, ШъэоцIыкIу — 2, Головко, Баскакова.

Пчъагъэр 2:0-у «Адыифым» ешIэгъур къыхьызэ, «Кубань» ошIэ-дэмышIэу ыпэкIэ къилъэу фежьагъ. Д. Закарьян, О. Артамоновам, М. Гарбуз тикъэлапчъэ Iэгуаор къыдадзэзэ, хьакIэхэр тапэ ишъыгъэх. 2:4, 4:6, 6:14, 7:16 — джары пчъагъэр зэрэлъыкIуатэщтыгъэр. «Адыифым» текIоныгъэр къызэрэдимыхыщтыр пшIэнэу щытыгъ. «Кубань» иешIакIохэу Д. Закарьян, М. Гарбуз тикомандэ ипытапIэхэр «ахьаджыщтыгъэх». Джабгъу къогъупэр ары Д. Закарьян зыщешIэрэр, псынкIэу ыпэкIэ илъыныр къыдэхъу. М. Гарбуз «Адыифым» щешIэу илъэсхэр къыхэкIыгъэх, джы пшъэшъэ ищыгъэр «Кубань» хэт. Д. Закарьян 9, М. Гарбуз 8 тикъэлапчъэ Iэгуаор къыдадзагъ.

«Адыифыр» «Кубань» дешIэ.

«Адыифыр» хэкIыпIэхэм алъымыхъущтыгъэу тIорэп. Ольга Исаченкэр гупчэм ащыпхырыкIызэ, хъагъэм Iэгуаор ридзэщтыгъ. А. Игнатченкэм иопыт ыгъэфедэзэ, игъусэхэр зылъищэщтыгъэх, Iэгуаор къэлапчъэм дидзэщтыгъ. ЕшIэкIо ныбжьыкIэу ШъэоцIыкIу Миланэ гугъэшIухэр къетых. Пшъэшъэ лъхъанчэр ухъумакIохэм ябэны, аIэкIэкIы, къэлапчъэм апэрэу Iэгуаор тIогъогогъо зэрэридзагъэм фэшI Миланэ тыфэгушIуагъ. Анастасия Серадскаяр къэлапчъэм пэчыжьэу дэо, ар лъэпэлъаг, иIэпэIэсэныгъэ хигъэхъон ылъэкIыщт.

Кристина Лихач, Виктория Туник, Милица Грбавчевич, нэмыкIхэу ешIэгъур къызаухым гущыIэгъу тызыфэхъугъэхэм къызэрэтаIуагъэу, зэIукIэгъум яIахьэу халъхьагъэм рыразэхэп. ЕшIэгъур къадэмыхъугъэу алъытэ. Анастасия Черномуровар сэмэгубгъум ащыIэкIэкIызэ хъагъэм Iэгуаор дахэу ридзэу къыхэкIы, ау ешIапIэм ыбгъухэр «Адыифым» дэгъоу ыгъэфедэхэрэп.

Пчъагъэр зэрэлъыкIуатэрэм гугъэ къытитыщтыгъэп. ТикъэлэпчъэIутэу Виктория Самарскаяр цыхьэшIэгъоу ешIэщтыгъэми, «Кубань» текIоныгъэр къызэрэдихыщтыр пшIэнэу щытыгъ. 13:18, 15:23, 20:27, 22:31 — арэущтэу пчъагъэр лъыкIуатэщтыгъ.

Пресс-зэIукIэр

«Кубань» итренер шъхьаIэ ипшъэрылъхэр зыгъэцэкIэрэ Цыганковам къызэриIуагъэмкIэ, «Луч» нэмыкI командэхэм апэ ишъыщт. Европэм икубокхэм якъыдэхын фэбэнэщт. «Адыифыр» къыубыгъэп, иешIакIэ хигъахъоу ылъытагъ. «Адыифым» итренер шъхьаIэу Скоробогатовыр чэфынчъагъ. «Кубань» зэрэтекIонхэ фэе ешIакIэр тикомандэ къыфэмыгъотыгъэу ылъытагъ. ЗэIукIэгъур заублэм «Кубань» лъэкIэу иIэр нахьышIоу ыгъэфедагъ, текIоныгъэм екIурэ гъогур зыIэкIигъэкIыгъэп, «Звездам», «Университетым», «Астраханочкэм» «Адыифыр» адешIэщт, зэIукIэгъухэм ащыщ къызихьыкIэ, аужырэ чIыпIэр къыбгынэщт.

Гъэтхапэм и 3-м «Адыифыр» «Звездам» Мыекъуапэ щыIукIэщт.

УНАГЪОМРЭ ХЭХЪОНЫГЪЭХЭМРЭ

ТыпфэгушIо, Замир

Беданэкъохэм янысэу Замирэ ятIонэрэ шъэожъыер мы мафэхэм къыфэхъугъ. Хахъо зиIэ лIакъом игушIуагъо дэдгощызэ, шIоу щыIэр къыдэхъунэу фэтэIо.

Адыгэ къэралыгъо университетым Беданэкъо (Уджыхъу) Замирэ щеджэзэ «Адыгэ макъэм» иредакцие журналист практикэр щихьыгъ. А уахътэм ащ къытиIогъагъ журналист сэнэхьатым фэдэу орэд къыIоныр зэрикIасэр. Замирэ игухэлъхэр къыдэхъугъэх. Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» Iоф щешIэ, къэбархэм якъэтын хэлажьэ.

ТхакIоу Дэрбэ Тимур игущыIэмэ атехыгъэу «УсфэгъэшIуагъэп» зыфиIорэ орэдэу Гъонэжьыкъо Аскэр ыусыгъэр дискым тыраригъэтхагъ. Ащ къыкIэлъыкIуагъэх артист ыкIи композитор цIэрыIоу Андзэрэкъо Чеслав иорэдхэу «Адыгэ шъуашэр», «Адыгэ быракъыр», нэмыкIхэри.

Опсэу, Замир. Мэкъэ дахэу уиIэр Кавказым икъушъхьэхэм яджэрпэджэжьэу дунаим щэжъынчы. «Адыгэ макъэм» еджэхэрэм ацIэкIэ унагъом, лIакъом такъыфэгушIо. Шъуинасып зыдэшъулъэгъужьзэ шъущыIэнэу, бэгъашIэ шъухъунэу Тхьэм тышъуфелъэIу.

Сурэтым итыр: **Беданэкъо Замир.**

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакцием зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр
4030
Индексхэр
52161
52162
Зак. 230

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаIэр
Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МэщлIэкъо Саид

ПшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
Гъогъо Зар